

รายงานการประชุมกิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพนํ้านมดิบ (FMMU)

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ณ ห้องประชุม ๒ อาคาร ๒ สำนักตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ศูนย์ราชการกรมปศุสัตว์

อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี

วันที่ ๙ - ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๓๐ น.

รายชื่อผู้มาประชุม

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑	นายสมศักดิ์ เกาทอง	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารสัตว์กระเพาะเดียว	สอส.
๒	นายวิวัฒน์ ไชยชะอุ่ม	รักษาการฯ ผอ.สำนักพัฒนาอาหารสัตว์	สอส.
๓	นายโสภณ ชินเวโรจน์	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์	สอส.
๔	นายอานภาพ เส็งสาย	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี	สอส.
๕	นางศศิพร ช่อลำไย	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาการวิเคราะห์อาหารสัตว์	สอส.
๖	นายอุดร ศรีแสง	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ	สอส.
๗	นายอัศวิน สายเชื้อ	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	สอส.
๘	นางสาวกนกกาญจน์ ภูสุวรรณ	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	สอส.
๙	นางศุภลักษณ์ ฮาร์ริสัน	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	สอส.
๑๐	นางสาวลี แสนทวีสุข	นักวิชาการสัตวบาล	สอส.
๑๑	นางสาวยุพา กะปิยะ	นักวิชาการสัตวบาล	สอส.
๑๒	นายธีระ จันท์แก้ว	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการพิเศษ	ศวอ.ชัยนาท
๑๓	นายคัมภีร์ ภัคดีไทย	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.ชัยนาท
๑๔	นายวิทยา สุมามาลย์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง	ศมอ.
๑๕	นายศุภกิจ สุนาโท	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศมอ.
๑๖	นางสาวปฐิมา บุตรชา	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ	ศมอ.
๑๗	นายฉะฤทัย จันท์ธิปไตย	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.สระแก้ว
๑๘	นายธนกฤต อ่อนจันทร์	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.สระแก้ว
๑๙	นายชัยกมล คำเมือง	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.เพชรบูรณ์
๒๐	นายเทวีญู จันท์โคตร	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.สุพรรณบุรี
๒๑	นายมนตรี แยกนวม	นักวิชาการสัตวบาล	ศวอ.สุพรรณบุรี
๒๒	นางจรูณี คำช่วย	เจ้าพนักงานสัตวบาลชำนาญงาน	ศวอ.พัทลุง

รายชื่อผู้มาประชุม (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
----------	---------	---------	----------

๒๓	นายศักดิ์ดา ประจักษ์บุญญา	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบุรี	ศวอ.เพชรบุรี
๒๔	นายขวัญชัย เนตรน้อย	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.เพชรบุรี
๒๕	นายยงยุทธ สินโพธิ์	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.เพชรบุรี
๒๖	นางจุรีรัตน์ เงินแดง	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ	ศวอ.เพชรบุรี
๒๗	นายอิทธิพล เผ่าไพศาล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา	ศวอ. นครราชสีมา
๒๘	นายอานนท์ เพ็ชรอุดม	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ. นครราชสีมา
๓๐	นางลักษณ์ ทองอนันต์	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน	ศวอ. นครราชสีมา
๓๑	นางแพรวพรรณ เครือมังกร	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ	ศวอ. นครราชสีมา
๓๒	นายวุฒิพันธุ์ เนตรวิชัย	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.ลำปาง
๓๓	นายสันติ พรพิพัฒน์ศิริ	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.ลำปาง
๓๔	นายครรชิต ศรีพลาน	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.ยโสธร
๓๕	นายณัฐพงษ์ หม้อทอง	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.อุดรธานี
๓๖	นางสาวชญาภา ภูมิประมาณ	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.อุดรธานี
๓๗	นางกฤษณีพูล พาณิชอุปถัมภ์	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน	ศวอ.เพชรบูรณ์
๓๘	นางวิฒนาวรรณ ศรีสมพร	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ร้อยเอ็ด	ศวอ.ร้อยเอ็ด
๓๙	นางสาวปารวีกาณ์ พันดอนเค็ง	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.ร้อยเอ็ด
๔๐	นายอุบล สอนสี	นักวิชาการสัตวบาล	ศวอ.สกลนคร
๔๑	นางพัชรี สิ้นสมุทร	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.ประจวบฯ
๔๒	นายทัศนพงศ์ ชาญวารินทร์	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.ประจวบฯ
๔๓	นายประจักษ์ หว่าเกตุ	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.พิจิตร
๔๔	นายศิริพงษ์ วงเวียน	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.บุรีรัมย์
๔๕	นายอภิชาติ บุญเรืองขาว	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.สุราษฎร์ฯ
๔๖	นายภูเดช พิณเมืองทอง	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน	ศวอ.แพร่
๔๗	นายวิวัฒน์ ถิ่นจอม	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.แพร่

รายชื่อผู้มาประชุม (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๔๘	นายเสนีย์ จงประเสริฐ	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.ชุมพร
๔๙	นางสาวอารีญา เขาวหลี่	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.ชุมพร

๕๐	นายจีระศักดิ์ ขอบแต่ง	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.สตูล
๕๑	นายเศกสรรค์ สนวนกุล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท	ศวอ.ชัยนาท
๕๒	นายปริญญา จเรรัชต์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สระแก้ว	ศวอ.สระแก้ว
๕๓	นายดำรงศักดิ์ หงษ์ทะนี	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ยโสธร	ศวอ.ยโสธร
๕๔	นายเชาวโรจน์ ศุภกิจ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์บุรีรัมย์	ศวอ.บุรีรัมย์
๕๕	นายประภาส บุตรชา	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์อุดรธานี	ศวอ.อุดรธานี
๕๖	นายบุญส่ง เลิศรัตนพงศ์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สกลนคร	ศวอ.สกลนคร
๕๗	นายจรูญโรจน์ จันทศิริ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ลำปาง	ศวอ.ลำปาง
๕๘	นายสุวิทย์ อินทฤทธิ์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์แพร่	ศวอ.แพร่
๕๙	นายอนุสรณ์ จันทสร	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พิจิตร	ศวอ.พิจิตร
๖๐	นายพิเชษฐ มหาแสน	รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบูรณ์	ศวอ.เพชรบูรณ์
๖๑	นายเยี่ยม คงสวัสดิ์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชุมพร	ศวอ.ชุมพร
๖๒	นายสมพล ไวกัญญา	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สุราษฎร์ธานี	ศวอ.สุราษฎร์ธานี
๖๓	นายวีโรจน์ ฤทธิฤกษ์ชัย	รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม	ศวอ.มหาสารคาม
๖๔	นายจักรพงษ์ ขานโบ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	ศวอ.สตูล

รายชื่อผู้มาประชุม (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๖๕	นายณรงค์ เพชรล้ำ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เลย	ศวอ.เลย
๖๖	ส.ต. สัณญา อาจสามารถ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์มุกดาหาร	ศวอ.มุกดาหาร
๖๗	นางสาวธนมณ บุรณภวังค์	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.พัทลุง
๖๘	นายวิชัย อาระหัง	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.มหาสารคาม

๖๙	นายวชิรวิทย์ พิขวงค์	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ. มหาสารคาม
๗๐	นางสาวศศิธร เจาะจง	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ. มหาสารคาม
๗๑	นายเดโช ปรากฏรัตน์	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.กาฬสินธุ์
๗๒	นายประพันธ์ เสียงเพราะ	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	ศวอ.สุโขทัย
๗๓	นายชัยรัตน์ เจริญ	เจ้าพนักงานสัตวบาล	ศวอ.เลย
๗๔	นางสาวรัตนา ขำเอียด	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน	ศวอ.สตูล
๗๕	นางฉลภา พิทักษ์สินสุข	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ	สอส.
๗๖	นางสาวณัทนาถ โคตรพรหม	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ	สอส.
๗๗	นางจริยา บุญจรัสชะ	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ	สอส.
๗๘	นายอาทิตย์ หาญสุรีย์	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.มุกดาหาร
๗๙	นายคมสัน ทะกัน	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ศวอ.เพชรบูรณ์
๘๐	นางสาวอภินันท์ จินดานิรุต	นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ	สอส.

ผู้ไม่มาประชุม

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	
๑	นายสุรชัย ห้อยมาลา	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหาร สัตว์สุโขทัย	ติดราชการ
๒	นายธงชัย ปอศิริ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหาร สัตว์สุพรรณบุรี	ติดราชการ
๓	นายสุทัศน์ สุนทรวัฒน์	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหาร สัตว์ประจวบฯ	ติดราชการ
๔	นายพิเชษฐ จันทร์เป็ง	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	ติดราชการ

ผู้ไม่มาประชุม (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	
๕	นายอนุชิต วงศ์พิลาณ	เจ้าพนักงานสัตวบาลปฏิบัติงาน	ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

ลำดับที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑	นายรณชิต กิตยประเสริฐ	นักวิชาการสัตวบาล	ศวอ.กาฬสินธุ์
๒	นางสาวสุวรรณี เกศกมลลาศน์	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ	สอส.
๓	นายสุรนนท์ น้อยอุทัย	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ	สอส.
๔	นายสมศักดิ์ กังเอี่ยม	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ชำนาญงาน	สอส.
๕	นายสุขุม สุขเกษม	นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ	สอส.
๖	นางเกสร ศักดิ์วิบูลย์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	สอส.
๗	นางสาวณัฐพร สังข์สุวรรณ	พนักงานบัญชี	สอส.
๘	นางวัลย์กานต์ เจียมเจตจรูญ	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเมล็ด	สอส.

		พันธ์พืชอาหารสัตว์	
๙	นายวราพงษ์ เสนะวีระกุล	นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ	สอส.
๑๐	นางอัจฉรา มาศพันธ์	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์ชำนาญงาน	สอส.
๑๑	นางปัจฉิมา พยุวงค์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	สอส.

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เริ่มประชุม เวลา ๙.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

นายวิวัฒน์ ไชยช่อมุ่ ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงที่มาและวัตถุประสงค์ของการประชุม กิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์มเกษตรกร (FMMU) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ว่า ในปีที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรเลี้ยงโคนม สำนักพัฒนาอาหารสัตว์จึงได้รับมอบหมายนโยบายให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้จัดตั้งหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อบริการด้านอาหารโคนม (Feed management mobile unit: FMMU) ร่วมดำเนินการแก้ปัญหาโดยการให้คำแนะนำด้านการจัดการอาหารโคนมควบคู่ไปกับหน่วยพัฒนาสุขภาพและผลผลิตโคนม (Dairy herd health unit; DHHU) ซึ่งผลการขับเคลื่อนการทำงานที่ผ่านมาทำให้คุณภาพน้ำนมและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ นี้ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์มเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๖,๕๐๑,๖๐๐๐ บาท ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจและทิศทางการทำงานของผู้ปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบตกต่ำให้เป็นไปในทางเดียวกัน จึงกำหนดจัดประชุมนี้ขึ้นโดยคาดหวังว่าผู้เข้าร่วมประชุมจะได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดรูปแบบการดำเนินงานร่วมกัน

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

๒.๑ ประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เรื่องมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโค ณ ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีสาระสำคัญ คือ ข้อกำหนดมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมโคระหว่างเกษตรกรและศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาการรับซื้อให้เป็นเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็น ๖ หัวข้อหลัก คือ ๑) คุณภาพทั่วไปของน้ำนมโค ซึ่งใช้เป็นข้อพิจารณาในการรับซื้อ ๒) องค์ประกอบของน้ำนมโคที่จะใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาด้านราคา ๓) คุณสมบัติด้านจุลินทรีย์ ๔) จำนวนเม็ดเลือดขาว ๕) มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มโคนม และ ๖) ประกาศนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑

มติที่ประชุม รับทราบ

๒.๒ สถานการณ์ผลผลิต และคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์มเกษตรกรแต่ละภูมิภาค

- ศวอ. อุดรธานี รายงานข้อมูลของ สหกรณ์โคนมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองบัวลำภู จำกัด ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๙ พบว่าคุณภาพน้ำนมดิบของเกษตรกร ๒๔ ฟาร์ม ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเปอร์เซ็นต์ของแข็งทั้งหมด (total solid) ต่ำกว่า ๑๒.๐ เปอร์เซ็นต์ จากสมาชิกของสหกรณ์

ทั้งหมด ๒๘ ฟาร์ม ทำให้ผู้เลี้ยงโคนมถูกปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมจากบริษัทคู่ค้า ผู้เป็นเจ้าของโรงงานแปรรูปน้ำนมดิบ

- ศวอ. สกลนคร รายงานข้อมูลของสหกรณ์โคนมภูพานสกลนคร จำกัด มีสมาชิกจำนวน ๔๔ ฟาร์ม สหกรณ์โคนมวาริชภูมิ จำกัด มีสมาชิกจำนวน ๑๒๔ ฟาร์ม ในฟาร์มที่มีปัญหาค่า TS ต่ำส่วนใหญ่เกษตรกรให้อาหารโครีดนมแบบแยกส่วนอาหารหยาบและอาหารข้นอาหารข้นเป็นอาหารผสมเอง เกษตรกรให้อาหารข้นโดยยึดหลัก ให้อาหารข้น ๑ กิโลกรัม ต่อการให้น้ำนม ๒ กิโลกรัม ส่วนใหญ่เป็นมันเส้น และรำหยาบ (รำอ่อนผสมแกลบบด มีเยื่อใยสูง) โปรตีนประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์โคมีการผสมติดต่ำ เกษตรกรให้อาหารข้นขณะรีดนม หลังรีดนมปล่อยโค รวมฝูงแล้วให้ฟางเป็นอาหารหยาบหลักในรางอาหาร เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญของปริมาณและคุณภาพอาหารหยาบที่ให้ต่อตัวต่อวัน

- ศวอ. ชัยนาท รายงานข้อมูลสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก พัฒนานิคม จำกัด ข้อมูลทั่วไปมีสมาชิกทั้งหมด ๓๒๑ ราย มีโคนม ๘.๖๗๙ ตัว ผลิตน้ำนมดิบได้ ๔๖ ตัน/วัน มีโรงงานผลิตอาหารข้น ๑๐-๑๕ ตัน/วัน ข้อมูลคุณภาพน้ำนมล่าสุดเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มีปริมาณโปรตีน ๒.๙๙ เปอร์เซ็นต์ ไขมันนม ๓.๕๐ เปอร์เซ็นต์ และเนื้อม ๑๑.๙๙ เปอร์เซ็นต์

- ศมอ. รายงานผลการดำเนินการแก้ปัญหาด้านอาหารในฟาร์มของเกษตรกรที่มีปัญหาคุณภาพน้ำนมต่ำกว่าเกณฑ์โดยใช้หลักการเลือกใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่าย ราคาถูก และใช้ให้ถูกต้องตามคุณสมบัติของวัตถุดิบตัวนั้นๆ โคต้องได้รับโภชนาตามความต้องการ และมีสัดส่วนอาหารหยาบต่ออาหารข้นที่เหมาะสม และปรับเปลี่ยนวิธีการให้หรือรูปแบบการให้อาหารที่ถูกต้อง โดยพบว่าคุณภาพน้ำนมดีขึ้นมีปริมาณโปรตีน ๓.๐๓ เปอร์เซ็นต์ ไขมันนม ๓.๒๙ เปอร์เซ็นต์ และเนื้อม ๑๒.๗๖ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

- ศวอ. พัทลุง รายงานภาพรวมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เน้นการใช้ฟางในการเลี้ยงโคนม มีการสำรองฟางไว้ใช้ตลอดทั้งปีมีการใช้อาหารข้นในปริมาณที่สูงมีการให้หญ้าสด น้อย เนื่องจากปัญหาไม่มีพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้จากแปลงหญ้าได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากสภาพของแปลงหญ้ามืดน้ำท่วมขังในช่วงหน้าน้ำ และไม่มีน้ำรดแปลงหญ้าช่วงหน้าแล้งขาดแคลนแรงงานในการตัดหญ้าสด

- ศวอ. ประจวบคีรีขันธ์ รายงานพบปัญหาเต้านมอักเสบ ไม่สามารถรีดได้ งดส่งน้ำนมเกิดปัญหาด้านการจัดการอาหารที่ไม่เหมาะสม เช่น เปลี่ยนอาหาร/วัตถุดิบ กะทันหันให้ในปริมาณที่น้อยกว่าความต้องการทางโภชนาของโคนม ทั้งระดับพลังงานและระดับโปรตีนหากต้องกินในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นต้นทุนจะสูงขึ้น และนำไปสู่การไม่ยอมรับคำแนะนำ เกษตรกรไม่พร้อมที่จะแก้ไขปัญห วัตถุดิบในแต่ละชุดการผลิตมีคุณภาพต่างกัน หญ้าเนเปียร์ฯ ที่ตัดมีอายุมากเกินไป ไม่ได้คุณภาพ การเก็บรักษาหญ้าเนเปียร์ฯ ที่หั่นแล้วไม่เหมาะสม เช่น การวางไว้กลางแดด เป็นต้น

- ศวอ. สระแก้ว รายงานข้อมูลของสหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น ซึ่งมีจำนวนสมาชิก ๖๕๑ ฟาร์ม จำนวนโค ๒๕,๗๐๙ ตัว ปริมาณผลผลิตน้ำนมเฉลี่ย ๑๒.๓๒ กก/ตัว/วันผลผลิตน้ำนมดิบประมาณ ๑๕๐ ตัน/วัน

- ศวอ.เพชรบูรณ์ รายงานอุปสรรคและปัญหาดำเนินงานว่าในพื้นที่ขาดแหล่งน้ำสำหรับแปลงพืชอาหารสัตว์ในฟาร์ม ขาดแรงงานในการจัดการและหาอาหารหยาบขาดอาหารหยาบคุณภาพดี เช่น หญ้าสด หญ้าหมัก ไม่สามารถสำรองอาหารหยาบได้ตลอดทั้งปี เช่น ฟางข้าว เกษตรกรเปลี่ยนวัตถุดิบอาหารสัตว์บ่อยเกินไป ใช้แค่ระยะเวลาสั้นๆ ไม่เกิน ๑-๒ เดือน เช่น เนื้อในมะเขือเทศ เปลือกเสาวรส แป้งข้าวหมัก กากเปียร์ เป็นต้น

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

๓.๑ แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

- กิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์ม

เกษตรกร (FMMU)

มติที่ประชุม ในที่ประชุมมีมติร่วมกันในขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑) จัดประชุมชี้แจงร่วมกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ หน่วยพัฒนาสุขภาพและผลิตโคนม (Dairy Herd Health Unit, DHHU) สหกรณ์ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางการทำงาน และวิธีการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาด้านน้ำนมดิบไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (total solid ต่ำกว่า ๑๒ เปอร์เซ็นต์) ซึ่งเป็นสาเหตุให้ถูกปฏิเสธการรับซื้อน้ำนมจากบริษัทคู่ค้า โดยการจัดสัดส่วนอาหารหยابและอาหารข้นให้เหมาะสม

๒) ศึกษาสภาพฟาร์มเบื้องต้น เพื่อหาข้อมูล เช่น วิธีการให้อาหาร ชนิดและปริมาณอาหารหยابและอาหารข้น ที่เกษตรกรใช้เป็นอาหารให้กับโครีดนมในแต่ละวัน เพื่อหาความเหมาะสมระหว่างอาหารหยابต่ออาหารข้น และการกินได้รายตัว

๓) จัดทำแผนการดำเนินการแก้ไขปัญหา

๔) เก็บตัวอย่างน้ำนมดิบรายฟาร์ม และน้ำนมดิบรวมของสหกรณ์ เพื่อส่งวิเคราะห์หาคุณภาพน้ำนม ก่อนเริ่มแก้ไขปัญหา

๕) เก็บข้อมูลในเรื่องของวิธีการให้อาหาร และปริมาณการกินได้จริงของโครีดนมในแต่ละคาบ เพื่อบันทึกข้อมูลด้านอาหารที่โคได้รับ และคิดเป็นปริมาณการกินได้ต่อวัน

๖) นำข้อมูลการกินได้มาวิเคราะห์อัตราส่วนอาหารข้นต่ออาหารหยاب และหาค่าประกอบทางเคมีของอาหารที่ให้ ด้วยโปรแกรม KCF 2011

๗) แนะนำและให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนปริมาณอาหารข้น และอาหารหยابที่ให้ อีกทั้งปรับเพิ่ม/ลด วัตถุดิบอาหารในฟาร์มที่ผสมอาหารข้นให้กินเอง

๘) หลังจากทำการปรับเปลี่ยนการให้อาหารรายฟาร์มเรียบร้อยแล้วประมาณ ๓๐ วัน เข้าตรวจติดตามผลในแต่ละฟาร์มอีกครั้ง โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบรายฟาร์ม และน้ำนมดิบรวมของสหกรณ์ เพื่อส่งวิเคราะห์หาคุณภาพน้ำนม เป็นน้ำนมหลังแก้ไขปัญหาช่วงที่ ๑

๙) ทำการปรับเปลี่ยนสูตรอาหาร และสัดส่วนอาหารข้นต่ออาหารหยاب ในฟาร์มที่มีคุณภาพน้ำนมคือ total solid ที่ยังต่ำกว่า ๑๒ เปอร์เซ็นต์ อีกหนึ่งรอบ

๑๐) และทำการเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบรายฟาร์ม และน้ำนมดิบรวมของสหกรณ์ เพื่อส่งวิเคราะห์หาคุณภาพน้ำนม หลังการแก้ไขปัญหา ช่วงที่ ๒ (๖๐ วันหลังเริ่มต้นของการแก้ไขปัญหา) เพื่อเป็นผลในการยืนยันว่าการดำเนินการได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

- กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ๒ กิจกรรม คือ โครงการฟาร์มต้นแบบการพัฒนาอาหารสัตว์ TMR เลี้ยงโคนม และโครงการส่งเสริมปลูกพืชอาหารสัตว์เลี้ยงกระบือในเขตเศรษฐกิจปศุสัตว์ ซึ่งโครงการฟาร์มต้นแบบการพัฒนาอาหารสัตว์ TMR เลี้ยงโคนม จะแยกต่างหากและมีงบประมาณในการดำเนินงานที่แยกกันอย่างชัดเจนจากกิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์มเกษตรกร (FMMU)

มติที่ประชุม รับทราบ

- โครงการผลิตอาหาร TMR โคนม กรมปศุสัตว์ สืบเนื่องจากนโยบายกรมปศุสัตว์ที่ผ่านมาจะเน้นในเรื่องของการฝึกอบรมเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการอาหาร แล้วให้เกษตรกรนำกลับไปปฏิบัติเอง แต่เมื่อมีการติดตามประเมินผล พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้มีการปฏิบัติตามที่ฝึกอบรมไป สาเหตุสำคัญคือ การขาดเงินทุน อีกทั้งยังไม่เห็นผลในเชิงประจักษ์ ดังนั้น ในปี ๒๕๖๐ ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายเป็นกรมปศุสัตว์จะผลิตอาหารที่เอเอ็มอาร์ให้เกษตรกรได้ทดลองใช้ระยะหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรได้เห็นผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยตนเองแล้วตัดสินใจผสมอาหารใช้เองหรือจัดหามาใช้เลี้ยงโคนมของตนเองอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลให้สามารถวางแผนการนำมาใช้ประโยชน์ให้เกิดความสมดุลตลอดห่วงโซ่อุปสงค์และอุปทาน สามารถกำหนดแผนการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศได้อย่างเหมาะสม ช่วยทำให้อาหารที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ มีให้สัตว์กินได้อย่างเพียงพอกับความต้องการตลอดทั้งปี โดยได้ขอจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน ๒,๙๕๐,๒๐๐ บาท มีเป้าหมายคือ ๑) การผลิตอาหารที่เอเอ็มอาร์โคนม จำนวน ๘๖๔ ตัน (กรมปศุสัตว์ ๕๔๐ ตัน และสหกรณ์ ๓๒๔ ตัน) ๒) จัดตั้ง Feed Center จำนวน ๘ หน่วยผลิต และ ๓) เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๔ ราย ในพื้นที่ดำเนินการดำเนินการผลิตภายในศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ ๕ แห่ง และสหกรณ์ ๓ แห่ง ตามคำสั่งสำนักพัฒนาอาหารสัตว์

มติที่ประชุม รับทราบแต่เนื่องจากโครงการนี้ยังไม่ผ่านการอนุมัติจากกรมฯ จึงควรแลกเปลี่ยนข้อมูลแหล่งผลิต และจำหน่ายวัตถุดิบสำหรับการประกอบสูตรอาหารที่เอเอ็มอาร์โคนมในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานไปพลางก่อน

๓.๒ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

มติที่ประชุม ให้รายงานการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบในฟาร์มเกษตรกร (FMMU) และกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในแบบฟอร์ม IR และ e-operation ทุกเดือน นอกจากนั้นขอให้ผู้ปฏิบัติงานหน่วย FMMU รายงานผลการสำรวจข้อมูลฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดส่งมาที่สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ ทุกเดือน โดยรายงานผลจากฟาร์มที่เจ้าหน้าที่หน่วย FMMU เข้าไปสำรวจและมีการติดตามข้อมูลหลังการให้คำแนะนำแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง เช่น ฟาร์มที่ถูกคัดเลือกเป็นฟาร์มตัวอย่าง และฟาร์มที่มีข้อมูลครบถ้วน เป็นต้น กรณีสุ่มเก็บตัวอย่างอาหารชั้น ขอให้เก็บเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้นเพราะสามารถใช้ข้อมูลโภชนาการที่ติดอยู่ข้างถุงได้

วาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ ไม่มี

เลิกประชุมวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เวลา ๑๖.๓๐ น.

(นางสาวกนกกาญจน์ ภู่อสุวรรณ์)
นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ
ผู้บันทึกการประชุม

(นายโสภณ ชินเวโรจน์)
นักวิชาการสัตวบาลชำนาญพิเศษ
ผู้ตรวจบันทึกการประชุม